

REZOLUCIJA (EU) 2023/1902 EUROPSKOG PARLAMENTA**od 10. svibnja 2023.****s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za pomorsku sigurnost (EMSA) za financijsku godinu 2021.**

EUROPSKI PARLAMENT,

- uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za pomorsku sigurnost za financijsku godinu 2021.,
 - uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za promet i turizam,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0113/2023),
- A. budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima ⁽¹⁾ Europske agencije za pomorsku sigurnost („Agencija”) za financijsku godinu 2021. njezin konačni proračun iznosio 105 774 716,82 EUR, što je povećanje od 9,36 % u odnosu na 2020. godinu; budući da se proračun Agencije financira iz proračuna Unije i prihoda od poslovanja;
- B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2021. („izvješće Revizorskog suda”) izjavio da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Proračunsko i financijsko upravljanje

1. izražava zadovoljstvo zbog činjenice da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2021. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 99,67 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza, što je blago povećanje od 0,78 % u odnosu na 2020., te da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 97,32 %, što je također povećanje, i to od 1,24 %;
2. sa zadovoljstvom prima na znanje, nastavno na razrješnicu za 2020., da su različite mjere poduzete u cilju rješavanja problema zakašnjelih plaćanja dovele do vrlo niske stope zakašnjelih plaćanja od 0,56 % u 2021.; nadalje, prima na znanje da su 2021. ostvareni ciljevi od više od 95 % izvršenih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i manje od 5 % ukinutih odobrenih sredstava za plaćanje;

Uspješnost

3. napominje da se Agencija koristi ključnim pokazateljima uspješnosti za mjerenje provedbe svojeg godišnjeg programa rada u ključnim područjima kojima doprinosi (održivost i tehnička pomoć, sigurnost, zaštita, digitalne usluge te pojednostavnjenje i nadzor), kao i u svojim horizontalnim aktivnostima; napominje da su unatoč kontinuiranim ograničenjima koja su posljedica pandemije bolesti COVID-19 ciljevi utvrđeni za 2021. načelno postignuti visokom razinom provedbe godišnjeg programa rada;
4. konstatira da je Agencija surađivala s Europskom agencijom za okoliš na analizi okolišne dimenzije sektora pomorskog prometa, što je rezultiralo objavljivanjem prvog izvješća o utjecaju europskog pomorskog prometa na okoliš; prima na znanje da Agencija, s obzirom na njihovu zemljopisnu blizinu, surađuje s EMCDDA-om; nadalje, prima na znanje sporazum o razini usluga potpisan s EFCA-om, koji se odnosi na pričuvni mehanizam za računovodstvenu funkciju;
5. pozdravlja uspješno funkcioniranje, od 2017., trostranog radnog dogovora između Agencije, Europske agencije za kontrolu ribarstva (EFCA) i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex); smatra da je taj dogovor dobar primjer sinergije između agencija EU-a te da bi trebao poslužiti kao nadahnuće drugim agencijama u drugim

(1) SL C 141, 29.3.2022., str. 72.

područjima; poziva Agenciju da nastavi ulagati napore u tom pogledu i smatra da je primjereno povećati suradnju između Agencije, Europske agencije za okoliš i Europske agencije za kontrolu ribarstva kako bi se prikupili podaci za znanstveno istraživanje morskih ekosustava;

6. pozdravlja činjenicu da Agencija nastavlja provoditi dva projekta suradnje u cilju tehničke pomoći s trećim zemljama Sredozemnog mora (SAFEMEDIV) te Crnog i Kaspijskog mora (BCSEA); smatra da su ti projekti s trećim zemljama primjer suradnje kojom se poboljšava pomorska sigurnost, pomorska zaštita i očuvanje morskog okoliša; te poziva Agenciju da nastavi ulagati napore u tom pogledu i da razmotri novu sličnu suradnju s trećim zemljama;
7. pozdravlja činjenicu da je Agencija i dalje ključni partner Komisije i država članica kad je riječ o razvoju standarda pomorske sigurnosti, digitalizaciji i pojednostavnjenju pomorskog prometa EU-a; isto tako pozdravlja tehničku i operativnu pomoć koju pruža Agencija;
8. posebno pozdravlja povećanu ulogu Agencije u procjeni, provjeri i provedbi zakonodavstva EU-a u području pomorske sigurnosti, koja je tijekom godina rasla, pri čemu se očekuje da će se zahtjevi za potporu Komisiji i Nadzornom tijelu EFTA-e nastaviti povećavati, odražavajući sve veći prioritet ovog pitanja na razini EU-a;
9. ističe ulogu Agencije u nadzoru europskih voda, u suradnji s državama članicama, radi otkrivanja nezakonitog ispuštanja otpada i potencijalnog izlivanja nafte; poziva Agenciju da nastavi osnaživati svoje nadzorne i digitalne kapacitete u cilju borbe protiv nezakonitog onečišćenja vode; ističe rad Agencije u pružanju potpore državama članicama u njihovim operacijama traganja i spašavanja;

Kadrovska politika

10. prima na znanje da je 31. prosinca 2021. plan radnih mjesta bio proveden u iznosu od 99,06 %, pri čemu je bilo zaposleno 210 dužnosnika ili privremenih djelatnika od ukupno 212 odobrenih radnih mjesta u okviru proračuna Unije (u usporedbi sa 212 odobrenih radnih mjesta 2020.); nadalje, konstatira da je 2021. za Agenciju radilo 50 ugovornih djelatnika i 13 upućenih nacionalnih stručnjaka;
11. sa zadovoljstvom prima na znanje da je postignuta rodna ravnoteža među članovima višeg rukovodstva Agencije, u kojemu su od ukupno 5 osoba 3 žene (60 %); sa zabrinutošću prima na znanje nedostatak rodne raspodjele među članovima upravnog odbora Agencije, u kojemu je od ukupno 65 osoba 47 muškaraca (72 %); nadalje, sa zabrinutošću prima na znanje nedostatak rodne ravnoteže među osobljem Agencije, koje čini ukupno 268 članova, od kojih su njih 172 muškarci (64 %); nadalje, konstatira da je Agencija 2021. uspješno pokrenula inicijativu „Speed Network” kako bi se ženama zainteresiranim za radno mjesto u Agenciji ili karijeru u pomorskom sektoru općenito ponudila mogućnost kratkog neformalnog razgovora sa ženskim članovima osoblja; potiče Komisiju i države članice da pri imenovanju članova u upravni odbor Agencije vode računa o važnosti osiguravanja rodne ravnoteže;
12. prima na znanje da Agencija ima politiku o sprečavanju psihološkog i seksualnog uznemiravanja, koja uključuje postojanje povjerljivih savjetnika radi pružanja potpore osoblju, organizaciju redovitih seminara u cilju osposobljavanja i podizanja razine osviještenosti, kao i pružanje informacija na tu temu na intranetu Agencije;

Nabava

13. napominje da je 2021. pokrenut 51 postupak javne nabave (25 otvorenih postupaka, tri posebna pregovaračka postupka, 4 natjecateljska postupka uz pregovore i 19 pregovaračkih postupaka vrlo male i niske vrijednosti) te da je potpisano ukupno 65 ugovora;
14. prima na znanje iz izvješća Revizorskog suda da je Agencija izmijenila 14 posebnih ugovora za pružanje usluga, pri čemu je ukupna vrijednost izmjena iznosila 6,8 milijuna EUR, što je povećanje od 76 % u odnosu na početnu vrijednost tih ugovora, te da te izmjene nisu bile u skladu s člankom 172. stavkom 3. točkom (d) Financijske uredbe; nadalje, napominje da su iznosi plaćeni 2021. (5,4 milijuna EUR) rezultat primjene jediničnih cijena utvrđenih u odgovarajućim okvirnim ugovorima, da su bili unutar gornje granice izvornog okvirnog ugovora te da spomenute izmjene nisu promijenile ekonomsku ravnotežu u korist izvođača, nisu dovele do narušavanja tržišnog natjecanja te

stoga nisu ni utjecale na izvršena plaćanja; prima na znanje da je sukladno svojem odgovoru Agencija poduzela mjere za odgovarajuću izmjenu budućih specifikacija natječaja i predložaka ugovora; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavještava o razvoju događaja u tom pogledu;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

15. prima na znanje da Agencija za članove upravnog odbora i više rukovodstvo primjenjuje izjave o sukobu interesa; nadalje, napominje da se potpisuju i dodatne posebne izjave o sukobu interesa, kao što su izjave članova povjerenstava za zapošljavanje; osim toga, konstatira da je Agencija uvela niz politika i postupaka za utvrđivanje i izbjegavanje sukoba interesa, kao i interna pravila o zviždačima, uključujući redovito osposobljavanje;
16. sa zadovoljstvom primjećuje da je Agencija u ožujku 2022. izradila i uvela svoj interni pravilnik o registru transparentnosti EMSA-e te da sudjeluje u novom međuinstitucijskom sporazumu o obveznom registru transparentnosti za predstavnike interesnih skupina, koji su potpisali Komisija, Vijeće i Parlament;
17. ustraje u tomu da je potrebno uvesti sustavnija pravila o transparentnosti, nespojivosti dužnosti, sukobu interesa i nezakonitom lobiranju; poziva Agenciju da ojača svoje mehanizme unutarnje kontrole, među ostalim i uspostavljanje unutarnjeg mehanizma za borbu protiv korupcije;

Unutarnja kontrola

18. konstatira da je Služba za unutarnju reviziju 2021. godine na daljinu provela reviziju upravljanja IT-om i upravljanja portfeljem IT-a, pri čemu je Služba za unutarnju reviziju zaključila da je zbog restrukturiranja IKT-a u jedan odjel Agencija, ukupno gledajući, osmislila i uvela učinkovite i djelotvorne sustave upravljanja i kontrole za svoje mehanizme upravljanja informacijskom tehnologijom; nadalje, napominje da je Služba za unutarnju reviziju izdala šest preporuka za koje je Agencija izradila akcijski plan; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavještava o razvoju događaja u tom pogledu;
19. pozdravlja činjenicu da 2021. godine Služba za unutarnju reviziju Komisije i Europski revizorski sud nisu iznijeli ključne preporuke ili opažanja koji bi mogli dovesti do izražavanja zadržke u godišnjoj izvaji o jamstvu; konstatira da je 2021. izdana jedna preporuka povezana s istragom OLAF-a u odnosu na koju se trenutačno provode popratne mjere;
20. prima na znanje godišnju procjenu sustava unutarnje kontrole koju je provela Agencija i njezin zaključak da su sva načela unutarnje kontrole i pet sastavnica unutarnje kontrole provedeni na odgovarajući način i generalno su djelotvorni, da su potrebna samo manja poboljšanja te da nisu prijavljeni znatni nedostaci u kontroli;

Digitalizacija i zelena tranzicija

21. napominje da je Agencija nastavila s tekućim aktivnostima digitalizacije kako bi podržala ciljeve e-potvrda, a to su olakšavanje rada država članica kao država zastave, država luke i obalnih država, te da je pružila potporu Komisiji u pripremi procjene učinka u vezi s revizijom Direktive 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i Direktive 2009/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, kojima se predviđa uvođenje e-potvrda; smatra da Agencija može imati koordinacijsku ulogu u jamčenju sigurnosti u europskim lukama i da može pomoći Komisiji u radu na učinkovitoj provedbi;
22. prima na znanje pokretanje agencijske strategije za računalstvo u oblaku, kojom se omogućuje stvaranje najsuvremenijeg tehnološkog okruženja za ubrzanje pomorskih digitalnih usluga; pozdravlja razvoj usluge prikaza stanja na morima i pokretanje novog sustava SafeSeaNet;

⁽²⁾ Direktiva 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o nadzoru države luke (SL L 131, 28.5.2009., str. 57.).

⁽³⁾ Direktiva 2009/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o ispunjavanju zahtjeva države zastave (SL L 131, 28.5.2009., str. 132.).

23. pozdravlja napore Agencije da pridonese europskom zelenom planu za pomorski promet jačanjem kapaciteta Unije za zaštitu morskog okoliša i nošenje s klimatskim promjenama, među ostalim prelaskom na održivu mobilnost, uz doprinos pomorskog prometa koji se odražava u strategiji za održivu i pametnu mobilnost, koja je donesena u prosincu 2020.; nadalje, podsjeća na ulogu koju bi Agencija mogla imati u poboljšanju sposobnosti procjene rizika u područjima sigurnosti, među ostalim u pogledu uvođenja infrastrukture za alternativna goriva;
24. pozdravlja nastavak provedbe strategije Agencije za razdoblje 2020. 2024. koja će joj omogućiti da izvršava svoje zadaće u pogledu pomorskog nadzora, sigurnosti i zaštite te da istodobno učinkovito doprinosi digitalnim i okolišnim prioritetima Unije; posebno pozdravlja činjenicu da je Agencija, zajedno s Europskom agencijom za okoliš, objavila prvo izvješće o utjecaju europskog pomorskog prometa na okoliš, u kojem su prikupljene provjerene informacije o okolišnom otisku djelatnosti pomorskog prometa; u tom pogledu podsjeća da se sve buduće klimatske i okolišne mjere moraju temeljiti na cjelokupnoj procjeni učinka te uviđa da je globalni pristup smanjenju emisija iz pomorskog prometa preko Međunarodne pomorske organizacije ključan;
25. smatra da Agencija ima važnu ulogu u tome da europske vode budu ne samo sigurnije, već i održivije, te da doprinose zelenom planu; pozdravlja politiku zaštite okoliša koju je EMSA usvojila, kao i strateške stupove i ciljeve za sljedeće godine, među kojima su osnaživanje kapaciteta EU-a za zaštitu morskog okoliša i nošenje s klimatskim promjenama, među ostalim prelaskom na održivu mobilnost; potiče Agenciju da razvije mjere za smanjenje upotrebe plastike na brodovima;
26. ističe ulogu Agencije u uspješnom prelasku na obnovljiva i niskougljična goriva u pomorskom prometu; u tom kontekstu pohvaljuje doprinos Agencije u pružanju tehničke potpore i podataka inicijativama povezanim s europskim zelenim planom, uključujući inicijativu „FuelEU Maritime”, inicijativu akcijskog plana za nultu stopu onečišćenja i rad Međunarodne pomorske organizacije na energetske učinkovitosti i intenzitetu ugljika; ističe ulogu koju bi Agencija mogla imati u uvođenju infrastrukture za alternativna goriva, tehnologija za pogon na vjetar, kao i postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na moru; stoga naglašava da bi se u skladu s time mogao prilagoditi mandat Agencije kako bi ona mogla ponuditi veću potporu, po mogućnosti uz dodatna proračunska sredstva;
27. potiče upotrebu novih tehnologija (umjetna inteligencija i strojno učenje), kao i mogući budući razvoj prototipa alata za pomorsku analitiku (EMAT) Agencije, predstavljenog na njezinoj radionici digitalnih pomorskih usluga održanoj 15. prosinca 2021.; poziva Agenciju da o tome izvješćuje tijelo nadležno za izdavanje razrješnice;
28. sa zadovoljstvom prima na znanje da je Agencija tijekom posljednjeg tromjesečja 2021. započela projekt za provedbu norme ISO 27.001 (o upravljanju informacijskom sigurnošću) u okviru priprema za predstojeće propise o kibersigurnosti i informacijskoj sigurnosti; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvješćuje o razvoju događaja u tom pogledu;
29. potiče Agenciju da blisko surađuje s ENISA-om (Agencijom Europske unije za kibersigurnost) i CERT-EU-om (Timom za hitne računalne intervencije europskih institucija, tijela i agencija) te da provodi redovite procjene rizika svoje informatičke infrastrukture i osigura redovite revizije i testiranja svoje kiberobrane; predlaže da se svim zaposlenicima Agencije nude redovito ažurirani programi osposobljavanja u području kibersigurnosti; poziva Agenciju da brže razvije svoju politiku kibersigurnosti, provede je do 31. prosinca 2023. i o tome izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;
30. napominje da je Agencija 2021. nastavila s provedbom svojeg upravljanja okolišem te da je pripremila i donijela svoju prvu izjavu o okolišu; sa zadovoljstvom prima na znanje aktivnosti i projekte Agencije u pogledu ekologizacije u 2021., kao što su opskrba energijom iz 100 % obnovljivih zelenih izvora, postavljanje fotonaponskih solarnih ploča, da se uredska politika bez papira i naponi da se potrošnja vode svede na najmanju moguću mjeru;

31. konstatira da je unutarnja revizija registracije u okviru sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja EU-a (EMAS) provedena u lipnju 2021. i da je prvi dio vanjske certifikacijske revizije za registraciju u sustavu EMAS proveden u studenome 2021.; sa zadovoljstvom primjećuje da je vanjska provjera dovršena 2022. i da je Agencija sada registrirana u sustavu EMAS i da objavljuje svoju izjavu o okolišu;

Kontinuitet poslovanja za vrijeme COVID-19 krize

32. prima na znanje da je pandemija ubrzala integraciju niza alata i metoda u Agenciji kako bi se omogućio nastavak rada na daljinu, od emitiranja uživo i tehnologije virtualne stvarnosti do tehnika revizije na daljinu; potiče Agenciju da iskoristi pouke iz dosadašnjih iskustava u vezi s metodama rada na daljinu i hibridnim radnim metodama kako bi ubuduće bolje prepoznala koji se sastanci i zadaće mogu uspješnije porvesti na daljinu umjesto uživo; nadalje, napominje da su članovi osoblja na funkcijama na koje su izravno utjecala ograničenja putovanja zbog bolesti COVID-19, kao što su povrat troškova stručnjaka i službenih putovanja, privremeno raspoređena na druge dužnosti i u cilju pokrivanja odsutnih članova osoblja; nadalje, napominje da je u ažuriranim registrima rizika utvrđen i uvršten niz novih rizika i prilika povezanih s tom velikom zdravstvenom krizom;
33. sa zadovoljstvom prima na znanje izvješće Agencije naslovljeno „Utjecaj bolesti COVID-19 na pomorski sektor u EU-u”, u kojem se pruža detaljan pregled učinka pandemije na pomorski sektor, točnije, na pomorski promet, trgovinu, zastave i vlasništvo EU-a, brodogradnju, sigurnosne i okolišne inspekcije, kao i na posebne segmente kao što su kružna putovanja i prijevoz putnika;

Ostale primjedbe

34. ponovno poziva Agenciju da poveća dostupnost svojih internetskih stranica na drugim jezicima osim na engleskom jeziku; smatra da će veća jezična raznolikost olakšati pristup informacijama za europske građane i tako poboljšati njihovo razumijevanje i znanje o djelovanju Europske unije u pogledu pomorske sigurnosti;
35. pozdravlja činjenicu da je Agencija objavila svoj Godišnji pregled pomorskih nesreća i nezgoda za 2021., u kojem su predstavljeni statistički podaci o pomorskim nesrećama i nezgodama za razdoblje 2014. 2020.;
36. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju rezoluciju od 10. svibnja 2023. ⁽⁴⁾ o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0190.